

TRIDENTINUM

TRENTON KIRKOLLISKOKOUKSEN
reformi- ja oppidekreetit
sekä kaanonit

Suomentanut Martti Voutilainen OP

KATOLINEN TIEDOTUSKESKUS 2016

Alun perin julkaistu vuonna 1984 sarjassa
Missiologian ja ekumeniikan seuran julkaisuja, 43.
Uusi, korjattu laitos julkaistu Luther-Agricola-seuran luvalla,
Katolinen tiedotuskeskus 2016.

© Copyright 2016 Katolinen tiedotuskeskus, Helsinki
Suomennos Martti Voutilainen OP
Painopaikka Hansaprint, Turenki 2016
ISBN 978-952-7153-13-0

NELJÄSTOISTA ISTUNTO

**OPPIDEKREETTI PYHISTÄ PARANNUKSEN
JA VIIMEISEN VOITELUN SAKRAMENTEISTA,
JULKAISTU TRENTON KIRKOLLISKOKOUKSEN
XIV:SSA (4.) ISTUNNOSSA
PAAVI JULIUS III:N AIKANA 25.11.1551.**

Pyhä, ekumeeninen ja yleinen Pyhässä Hengessä laillisesti koolle kutsuttu Trenton kirkolliskokous puheenjohtajinaan sama Apostolisen Istuimen legaatti ja samat nuntiukset on jo vanhurskauttamista koskevassa dekreetissä laajalti puhunut parannuksen sakramentista, mikä on johtunut sekä aiheiden sisällöllisestä läheisyydestä että niiden loogisesta yhteenkuuluvuudesta. Kuitenkin nykyisin parannuksen sakramentin kohdalla esiintyy niin paljon erilaisia erheitä, että sitä koskevan täsmällisemmän ja täydellisemmän opetuksen antamisesta koituu laajaa yleistä hyötyä. Näin Pyhän Hengen avulla tulevat osoitetuiksi ja kumotuiksi kaikki tätä sakramenttia koskevat erheet ja samalla katolinen totuus tulee näkyviin selvänä ja ilmeisenä. Tämän opin tämä pyhä synodi nyt esittää kaikille kristityille ainaisesti säilytettäväksi.

Luku 1. Parannuksen sakramentin välttämättömyydestä ja asettamisesta

Jos kaikissa uudestisyntyneissä olisi niin suuri kiitollisuus Jumalaa kohtaan, että he pysyvästi säilyttäisivät Jumalalta hänen hyvän tekonsa ja armonsa kautta kasteessa vastaanottamansa vanhurskauden, ei itse kasteen sakramentin lisäksi olisi tarvinnut asettaa muuta syntien anteeksiantamisen sakramenttia. Mutta koska *Jumala, joka on laupeudesta rikas*,¹ tietää, *minkäkaltaista tekoa me olemme*,² hän on valmistanut niille, jotka kasteen saatuaan ovat antaneet itsensä synnin orjuuteen ja paholaisen valtaan, elämän lääkkeen, nimittäin parannuksen sakramentin, jossa kasteen jälkeen langenneet pääsevät osallisiksi Kristuksen kuoleman pelastavasta vaikutuksesta. Kaikkina aikoina on kaikille ihmisille, jotka jonkin kuolemansynnin kautta ovat itsensä saastuttaneet, parannus ollut välttämätön armon ja vanhurskauden saamiseksi. Sitä se on ollut myös niille, jotka ovat pyytäneet saada tulla kasteen sakramentissa pestyiksi, jotta he hylättyään ja korjattuaan turmeltuneisuutensa alkaisivat hurskaassa sielussaan murehtien ja syntejään vihaten kauhistua elämäänsä sisältynyttä niin suurta Jumalan loukkaamista. Siksi profeetta sanoo: *Kääntykää, palatkaa pois kaikista synneistänne ja älköön syntivelka tulko teille lankeemukseksi*.³ Ja myös Herra sanoo: *Ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte*⁴ ja Pietari, apostoleista ensimmäinen, sanoo kasteeseen valmistettaville syntisille kehottaen heitä parannukseen: *Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen*.⁵ Ennen Kristusta parannus ei kuitenkaan ollut sakramentti eikä se hänen jälkeensä ole sakramentti kenellekään, joka ei vielä ole kastettu. Herra nimittäin asetti parannuksen sakramentin ensisijaisesti sil-

---

1 Ef. 2:4.

2 Ps. 103:14.

3 Hes. 18:30.

4 Luuk. 13:3.

5 Ap.t. 2:38.

loin, kun hän kuolleista herätettynä puhalsi opetuslasten päälle sanoen: *Ottakaa Pyhä Henki. Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt.*⁶ Että tämän näin huomiota herättävän teon ja näin selkeiden sanojen kautta apostoleille ja heidän laillisille seuraajilleen on annettu valta antaa syntejä anteeksi ja pidättää syntejä ja niin sovittaa kasteen jälkeen langenneita uskovia, sen ovat kaikki Isät yksimielisesti ymmärtäneet ja siksi katolinen kirkko on pätevin perustein tuominnut harhaoppisiksi ja erottanut Novatianuksen kannattajat, jotka itsepäisesti kielsivät vallan antaa syntejä anteeksi. Siksi tämä pyhä synodi hyväksyy ja vastaanottaa Herramme sanojen tämän mitä tosinnan merkityksen ja tuomitsee niiden valheelliset tulkinnat, jotka tämän sakramentin asettamisen vastaisesti vääntävät nämä sanat koskemaan valtaa saarnata Jumalan sanaa ja Kristuksen evankeliumia.

Luku 2. Parannuksen sakramentin ja kasteen sakramentin välisestä erosta

Todellakin monet piirteet osoittavat parannuksen sakramentin eroavan kasteesta. Sillä sen lisäksi että parannuksen sakramentin aines ja muoto, joiden kautta jokainen sakramentti olemuksensa mukaisesti toteutuu, ovat kokonaan erilaiset, on toisaalta selvää, että kasteen toimittajalle ei kuulu toimia tuomarina, koska kirkko ei harjoita tuomiovaltaa kenenkään yli, joka ei ensin ole kasteen oven kautta astunut kirkkoon. *Sillä onko minun asiani, sanoo Apostoli, tuomita niitä, jotka ovat ulkopuolella.*⁷ Kokonaan toisin on niiden uskonveljien laita⁸, jotka Herra Kristus on kasteen pesun kautta tehnyt kerran ruumiinsa jäseniksi.⁹ Sillä Kris-

---

6 Joh. 20:22-23.

7 1. Kor. 5:12.

8 Vrt. Gal. 6:10.

9 Vrt. 1. Kor. 12:12s.

tus halusi, että niitä, jotka jälkeinpäin ovat tahranneet itsensä jollakin rikoksella, ei toistamiseen kasteella pestä puhtaiksi (mitä katolisessa kirkossa ei millään perusteella ole lupa tehdä) vaan heidän on syyllisinä seisottava tämän sakramentin tuomioistuinten edessä, jotta heidät papin lausuman tuomion kautta voidaan vapauttaa synneistään, ei vain yhden kerran, vaan joka kerran kun he tekemistään synneistä katuen pakenevat sen turviin. Lisäksi toinen on kasteen ja toinen parannuksen hedelmä. Kasteen kautta Kristuksen päällemme pukeneina¹⁰ meistä tulee hänessä uusi luomus saadessamme kaikkien syntiemme täyden anteeksiannon, mutta parannuksen sakramentin kautta me emme voi päästä tähän uutuuteen ja ehjyyteen ilman monia kyyneleitä ja vaivoja, joita Jumalan vanhurskaus vaatii. Siksi Pyhät Isät aiheellisesti kutsuivat parannuksen sakramenttia vaivalloiseksi kasteeksi. Tämä parannuksen sakramentti onkin kasteen jälkeen langenneille samalla tavoin pelastukseen välttämätön, kuin kaste on niille, jotka eivät vielä ole uudestisyntyneet.

Luku 3. Tämän sakramentin osista ja hedelmästä

Lisäksi pyhä synodi opettaa, että parannuksen sakramentin muoto, johon sen voima ennen muuta sijoittuu, on näissä sakramentin toimittajan sanoissa: *Minä päästän sinut j.n.e.*, joihin sanoihin pyhän kirkon kiitettävän tavan mukaan lisätään muutamia rukouksia, jotka kuitenkin eivät kuulu tämän sakramentin olennaiseen muotoon eivätkä ole itse sakramentin toimittamisen kannalta välttämättömiä. Tämän sakramentin eräänlaisena aineena ovat katuvan ihmisen aktit, nimittäin katumus, synnintunnustus ja hyvitystekko. Ja koska ne Jumalan säätämysten mukaisesti ovat katuvassa toteutuvina välttämättömät sakramentin kokonaisuudelle ja syntien täydelle anteeksiantamiselle, niitä sanotaan tästä syystä parannuksen sakramentin osiksi. Tämän sakramentin

---

10 Vrt. Gal. 3:27.

sisäinen todellisuus ja sakramentin vaikutus, sikäli kuin tarkastellaan sen voimaa ja tehoa, on sovitus Jumalan kanssa, johon toisinaan vielä liittyy hurskaissa ja tämän sakramentin hartaasti vastaanottavissa ihmisissä omantunnon rauha ja tyyneys sekä voimakas hengellinen lohdutus. Opettaessaan tätä parannuksen sakramentin osista ja vaikutuksesta pyhä synodi samalla tuomitsee niiden lauselmia, jotka väittävät, että katumuksen osat ovat toisaalta omaatuntoa tärisyttävät kauhistukset ja toisaalta usko.

Luku 4. Katumuksesta

Katumus, jolla on ensimmäinen sija katujan edellä mainittujen aktien joukossa, on tehtyyn syntiin kohdistuva sielunmurhe ja inho sekä niihin liittyen päätös olla tästälähin tekemättä syntiä. Kaikkina aikoina tämä katumuksen muoto on ollut välttämätön syntien anteeksi saamiseksi. Mutta kun kyseessä on kasteen jälkeän langennut ihminen, tämä katumus valmistaa häntä syntien anteeksi saamiseen ainoastaan jos siihen liittyy luottamus Jumalan laupeuteen ja aikomus toteuttaa myös ne molemmat muut aktit, jotka tarvitaan tämän sakramentin oikeaan vastaanottamiseen. Pyhä synodi julistaa siis, että tämä katumus ei sisällä vain lakkaamista synninteosta ja päätöstä uudesta elämästä sekä sen aloittamista, vaan sisältää myös menneeseen kohdistuvan vihan näiden sanojen mukaan: *Heittäkää pois päältäanne kaikki syntinne, joilla te olette rikkoneet ja tehkää itsellenne uusi sydän ja uusi henki.*¹¹ Ja tosiaankin, jos katsotaan pyhien huudahduksia: *Sinua ainoastaan vastaan minä olen syntiä tehnyt, tehnyt sitä, mikä on pahaa sinun silmissäsi*¹² ja *Minä olen uupunut huokaamisesta; joka yö minä itken vuoteeni vesille*¹³ sekä *Mieleni karvauudessa muistelen sinun edessäsi*

---

11 Hes. 18:31.

12 Ps. 51:6.

13 Ps. 6:7.

*kaikkia vuosiani*¹⁴ ja muita samanlaisia, niin ymmärretään helposti, että ne nousevat jonkinlaisesta voimakkaasta vihasta menneyt-
tä elämää kohtaan ja suunnattomasta inhosta syntejä kohtaan.

Synodi opettaa lisäksi, että vaikka rakkaus Jumalaan välis-
tä tekeekin katumuksen täydelliseksi ja niin sovittaa ihmisen
Jumalan kanssa jo ennenkuin hän tämän sakramentin todel-
la vastaanottaa, tätä sovitetuksi tulemista ei kuitenkaan tule lu-
kea pelkkään katumukseen perustuvaksi ilman siihen sisältyvää
sakramentin vastaanottamisen aikomusta. Milloin taas on kysy-
myksessä epätäydellinen katumus, jota nimitetään attritioksi ja
joka tavallisesti syntyy joko synnin rumuuden näkemisestä tai
helvetin ja rangaistuksen pelosta, niin jos se sulkee pois tahdon
tehdä syntiä ja toisaalta sisältää toivon anteeksisaamisesta, niin
synodin selityksen mukaan tämä epätäydellinen katumus ensin-
näkään ei tee ihmistä ulkokultaiseksi ja vielä entistäkin suurem-
maksi syntiseksi, vaan tällainen katumus on Jumalan lahja ja Py-
hän Hengen sysäys, joka Pyhä Henki ei vielä asu tässä ihmisessä,
vaan ainoastaan panee hänet liikkeelle, minkä sysäyksen autta-
mana katuva valmistaa itselleen tietä vanhurskauteen. Ja vaika
epätäydellinen katumus itsessään ei ilman parannuksen sak-
ramenttia voikaan viedä synnintekijää vanhurskauttamiseen, se
kuitenkin valmistaa häntä saamaan Jumalan armon parannuk-
sen sakramentissa. Tällaisen pelon terveellisesti järkyttäminä ni-
niveläiset tekivät Joonan saarnan vaikutuksesta parannusta suu-
resti peloissaan ja saivat laupeuden Jumalalta.¹⁵ Siksi katolisia
kirjoittajia panetellaan väärin perustein ikäänkuin he opettaisi-
vat parannuksen sakramentin antavan armon ilman sakramen-
tin vastaanottajissa esiintyvää hyvää liikahdusta, vaikka Jumalan
kirkko ei ole koskaan sellaista opettanut eikä ajatellut. Väärä on
myös näiden panettelijoiden väite, jonka mukaan kyseinen katu-
mus olisi painostettu ja pakotettu eikä vapaa ja vapaaehtoinen.

---

14 Jes. 38:15 (Vulgata).

15 Joona 3.

Luku 5. Synnintunnustuksesta

Jo edellä selitetystä parannuksen sakramentin asettamisesta koko kirkko on aina ymmärtänyt Herran asettaneen myös syntien täyden tunnustamisen¹⁶ ja myös, että se Jumalan säädöksenä on välttämätön kaikille kasteen jälkeen langenneille. Sillä Herramme Jeesus Kristus juuri ennen taivaaseen astumistaan jätti tänne papit sijaisikseen ja kuin esimiehiksi ja tuomareiksi, joiden eteen on tuotava kaikki ne kuolemansynnit, joihin Kristukseen uskovat ovat langenneet, jotta papit avainvaltansa perusteella julistaisivat tuomion syntien anteeksiantamisesta tai pidättämisestä. On kuitenkin selvää, etteivät papit voi tätä tuomarintehtävää täyttää, jos he eivät tunne asiaa. Myöskään he eivät voi toteuttaa tasapuolisuutta rangaistuksia määrätessään, jos synneistä tunnustetaan vain niiden yleislaatu, mutta ei niiden tarkempaa lajia ja luonnetta. Tästä seuraa, että katuvien tulee mainita kaikki kuolemansynnit, joista he huolellisen omantunnon tutkimisen kautta ovat tietoisia, myös kaikkein salaisimmat ja nekin, jotka on tehty yhdeksättä ja kymmenettä¹⁷ käskyä vastaan, sillä usein juuri tällaiset synnit vahingoittavat ihmismieltä syvemmin ja ovat vaarallisempia kuin ne synnit, jotka näkyvät ulospäin. Sensijaan lievät (veniaaliset) synnit, joiden takia meitä ei suljeta pois Jumalan armosta ja joihin me useasti lankeamme, on oikein ja terveellistä tunnustaa eikä tähän tunnustamiseen sisälly oman tilan yliarviomista (mistä hurskaiden ihmisten esimerkki on todistuksena). Lievät synnit voidaan ilman syyllisyyttä jättää mainitsematta ja niitä voidaan sovittaa monilla muillakin tavoin. Koska kuitenkin kaikki myös ajatuksissa tehdyt kuolemansynnit tekevät ihmiset vihan lapsiksi¹⁸ ja Jumalan vihollisiksi, on välttämätöntä pyytää niitä kaikkia anteeksi avoimesti ja nöyrästi. Kun siis uskovaiset pyrkivät tunnustamaan kaikki mieleensä nousevat syn-

16 Vrt. Jaak. 5:16, 1. Joh. 1:9, vrt. myös Luuk. 5:14 ja 17:14.

17 Ks. 2. Moos. 20:17, 5. Moos. 5:21, Matt. 5:28.

18 Ks. Ef. 2:3.

nit, he epäilyksettä kantavat kaikki syntinsä Jumalan laupeuden eteen anteeksiannettaviksi. Ne taasen, jotka menettelevät toisin ja tietoisesti jättävät tunnustamatta joitakin syntejä, eivät tuo mitään syntejä Jumalan hyvyyden eteen, jotta hän papin kautta antaisi ne anteeksi. Jos sairas häpeää näyttää haavaansa lääkärille, lääketiede ei voi parantaa sitä mitä se ei tunne. Edellä sanotusta seuraa lisäksi, että syntejä tunnustettaessa on myös mainittava sellaiset asianhaarat, jotka voivat muuttaa itse synnin laadun, sillä ilman niitä ei itse syntiä ole täysin ilmaistu eikä tuomari ole saanut siitä käsitystä. Hänen on kuitenkin voitava oikein arvioida synnin vakavuus ja se, millainen rangaistus hänen on sii- tä katuvalle määrättävä. Siksi on järjenvastaista opettaa, että täl- laiset asianhaarat ovat vain joutilaiden ihmisten keksimiä tai että riittää mainita vain yksi asianhaara, esim. sanomalla, että synti on kohdistunut veljeen. Jumalatonta on myös sanoa, että edel- lä määrättyllä tavalla tehtävä synnintunnustus on mahdoton tai kutsua sitä omientuntojen kidutuspaikaksi, sillä on selvä, ettei kirkossa vaadita katuvilta muuta kuin että jokainen kunnollisesti ravisteltuaan itseään ja tutkittuaan omantuntonsa kaikki kätköt ja mutkat tunnustaa ne synnit, joilla hän muistaa loukanneensa Herraansa ja Jumalaansa kuolemaa tuottavalla tavalla. Ne muut synnit, jotka huolellisesta tutkimisesta huolimatta eivät muistu mieleen, ymmärretään kaikki sisältyviksi siihen yleiseen tunnus- tukseen, josta profeetan kanssa sanomme uskoen: *Anna anteeksi minun salaiset syntini*.¹⁹

Tällaisen synnintunnustuksen vaikeus ja syntien paljastami- sen häpeä voisivat tosin näyttää raskailta, elleivät niitä lieventäi- si niin suuri hyöty ja niin monet ja suuret lohdutukset, jotka syn- ninpäästön kautta annetaan mitä varmimmin kaikille arvollisesti tätä sakramenttia käyttäville. Mitä sitten tulee syntien tunnusta- miseen salaisesti yksin papille, on sanottava, että vaikka Kristus ei ole kieltänytkään, että joku omien rikostensa rangaistuksek-

---

19 Ps. 19:13.

si ja itsensä nöyryyttämiseksi tai joko antaakseen toisille esimerkin tai rakentaakseen syntiensä vahingoittamaa kirkkoa voisi julkisesti tunnustaa syntinsä, tällaista synnintunnustuksen muotoa ei ole jumalallisella säätämyksellä määrätty, eikä myöskään olisi viisasta jonkin inhimillisen lain nojalla käskää, että synnit ja nimenomaan salaiset synnit olisi synnintunnustuksen kautta ilmaistava kaikille. Koska siis pyhät ja varhaisimmat Isät ovat suurella yksimielisyydellä suosittaneet salaisesti toimitettavaa sakramentaalista synnintunnustusta, jota pyhä kirkko on alusta asti käyttänyt ja nytkin käyttää, niin on selvästi osoittautunut mielettömäksi niiden taholta tuleva panettelu, jotka häpeämättömästi opettavat salaisen synnintunnustuksen olevan ristiriidassa Jumalan käskyn kanssa sekä olevan vain inhimillistä keksintöä ja samoin, että se olisi saanut alkunsa vasta Lateraanikonsiiliin koontuneiden Isien toimesta. Ensinnäkään ei kirkko ole Lateraanikonsiilin kautta määrännyt kristittyjä tunnustamaan syntinsä, sillä kirkko on ymmärtänyt tämän tunnustamisen olevan Jumalan säätämysten mukaisesti välttämätöntä ja Jumalan asettamaa, vaan konsiili määräsi, että syntien tunnustamiskäskyä oli kaikkien ja jokaisen järjen käytön iän saavuttaneen noudatettava ainakin kerran vuodessa. Ja siksi koko universaalissa kirkossa voidaan todeta noudatettavan uskovien sielujen suunnattomaksi hyödyksi tätä terveellistä tapaa tunnustaa syntinsä pyhän ja otollisen paastonajan kuluessa, jonka tavan tämä pyhä synodi painokkaasti hyväksyy ja hurskaana aiheellisesti omaksuu ja määrää säilytettäväksi.

Luku 6. Tämän sakramentin toimittajasta ja synninpäästöstä

Käydessään käsittelemään kysymystä tämän sakramentin toimittajasta pyhä synodi julistaa vääriksi ja evankeliumin totuudelle kokonaan vieraiksi kaikki opit, jotka turmiollisesti laajentavat avainvallan hoitamisen koskemaan ketä tahansa muita ihmisiä

kuin piispoja ja pappeja, väittäen, että nämä Herran sanat: *Kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa, ja kaikki minkä te päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa*²⁰ ja *Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt*,²¹ olisivat tämän sakramentin asettamisen vastaisesti ilman erotusta ja yhtäläillä sanotut sillä tavoin kaikille kristityille, että kenellä tahansa on valta antaa anteeksi syntejä: julkisia syntejä ojennuksen muodossa, jos ojennettu siihen taipuu, ja salaisia kenelle tahansa tehdyn vapaaehtoisuuden synnintunnustuksen muodossa. Lisäksi synodi opettaa, että sellaisetkin papit, jotka itse ovat kuolemansynnin tilassa, täyttävät pappisvihkimyksessä saamansa Pyhän Hengen voiman kautta Kristuksen palvelijoina tehtävänsä antaa syntejä anteeksi, ja että ne, jotka väittävät, ettei pahoilla papeilla ole tätä avainvaltaa, ajattelevat väärin. Vaikka synninpäästön antaminen onkin muusta kuin papista itsestään lähtevän hyvän teon jakamista, niin se ei palvelustehtävänä kuitenkaan ole pelkkää evankeliumin julistamista tai sen julistamista, että synnit on anteeksiannettu, vaan synninpäästö toteutuu samalla tavoin kuin tuomioistuimessa, niin että pappi tuomarin tavoin lausuu tuomion. Siksi sakramentille tulijan ei tule imarrella itseään oman uskonsa takia, niin että vaikka hänessä ei olisikaan mitään katumusta, tai jos sakramenttia toimittavalta papilta puuttuu tahto hoitaa sakramenttia vakavasti ja todella antaa synninpäästö, niin sakramentille tullut kuvittelee yksin pelkän uskonsa tähden tulleen todella ja itse Jumalan edessä päästetyksi synneistään. Sillä usko ilman katumusta ei voi aikaansaada minkäänlaista syntien anteeksiantoa, ja se, joka tietää papin vain pilailleen antavan synninpäästön ja joka ei ponnekkaasti etsi toista vakavasti virkaansa hoitavaa pappia, hän laiminlyö mitä karkeimmin oman pelastuksensa.

---

20 Matt. 18:18.

21 Joh. 20:23.

Luku 7. Avainvallan varaamisesta eräissä tapauksissa

Koska jo oikeudenkäynnin luonne ja merkitys edellyttävät, että tuomio lausutaan ainoastaan niille, jotka ovat asianomaisen tuomarin tuomiovallan alaisia, niin Jumalan kirkossa on aina ollut vakaumus ja tämä synodi sen mitä tosimpana vahvistaa, ettei mitään merkitystä ole sellaisella synninpäästöllä, jonka pappi antaa jollekin, johon hänellä ei ole virkaansa perustuvaa tai delegoitua tuomiovaltaa. Siksi pyhien Isiemme käsityksen mukaan on kristikansan moraalisen kasvatuksen kannalta ollut erittäin tärkeää, ettei eräistä kauheammista ja raskaammista rikoksista voi kuka tahansa pappi antaa synninpäästöä vaan ainoastaan korkeimmanasteiset papit. Siksi paavit ovatkin sen korkeimman vallan nojalla, joka on tullut kirkossa heidän osakseen, voineet varata muutamia vakavammanlaatuisia rikoslajeja oman erityisen tuomiovaltansa alaisiksi. Ja koska kaikki asiat, jotka ovat Jumalasta, ovat myös hyvin järjestettyjä, ei tule asettaa epäilyksen alaiseksi sitä, että myös kaikki piispat voivat tehdä samoin erityisesti niiden tapausten suhteen, joihin rangaistuksena on liitetty sakramenteilta erottaminen, hiippakunnissaan kristikansan rakentamiseksi, vaan ei hävittämiseksi, heidän osakseen tulleen ja heidän alaisiinsa kohdistuvan auktoriteetin nojalla, joka on muiden pappien auktoriteettia korkeampi. Tämä rikostapausten varaaminen ei ainoastaan ole sopusoinnussa Jumalan auktoriteetin kanssa ulkoisten asioiden tasolla, vaan se on voimassa Jumalan itsensä edessä. Mutta ettei tämä koituisi kenellekään kadotukseksi, on Jumalan kirkossa aina säilytetty hurskas sääntö, ettei mikään tällainen tapausten varaaminen ole voimassa kuoleman hetkellä, vaan että jokainen pappi voi päästää jokaisen ripittäytyjän jokaisesta synnistä ja kirkkorangaistuksesta. Kun kyseessä ei ole kuoleman hetki, pappi ei voi varatuissa tapauksissa tehdä mitään muuta kuin taivuttaa ripittäytyjän siihen, että he kääntyvät ylempien ja laillisten tuomarien puoleen vastaanottaakseen heidän kauttaan sen hyvän teon, jota absoluutio merkitsee.

Luku 8. Hyvitysteon välttämättömyydestä ja hedelmästä

Parannuksen sakramentin osista juuri hyvitysteko, jota Isämme ovat kaikkina aikoina suosittelleet kristikansalle, on joutunut erityisesti meidän aikanamme nimenomaan korkeimman hurskaiden nimessä hyökkäysten kohteeksi niiden taholta, joilla on jumalisuuden ulkokuori, mutta jotka kieltävät sen voiman.²² Siksi tämä pyhä synodi julistaa kokonaan vääräksi ja Jumalan sanan vastaiseksi väitteen, että Jumala joka kerran, kun hän antaa anteeksi synnin syyllisyyden, samalla aina myös poistaa kaiken rangaistuksen. Vaikka jumalallinen traditio jätettäisiinkin ottamatta huomioon, niin löytyy pyhästä Raamatusta selviä ja ilmeisiä esimerkkejä²³, joiden kautta tämä erehdys mitä ilmeisimmin tulee kumotuksi. Jumalan vanhurskaus näyttääkin siis vaativan, että ne, jotka ennen kastetta olivat tietämättömyydessään tehneet syntiä, vastaanotetaan armoon toisella tavalla kuin ne, jotka kerran synnin ja paholaisen orjuudesta vapautettuina ja Pyhän Hengen lahjan saaneina eivät ole pelänneet tietoisesti turmella Jumalan temppeleitä²⁴ ja saattaa murheelliseksi Pyhää Henkeä²⁵. Lisäksi on Jumalan laupeuden mukaista, että meille ei ilman hyvitystekoa anneta syntejä anteeksi, jotta me emme tilaisuuden tarjoutuessa ja syntejä vähämerkityksellisenä pitäen, Pyhää Henkeä pilkaten ja loukaten²⁶ luisuisi raskaihin synteihin, kartuttaen päällemme vihaa Jumalan vihan päiväksi²⁷. Ei ole epäilystäkään siitä, että nämä hyvitystekoina kannetut rangaistukset vetävät riippäytyjiä suurella voimalla pois synninteosta ja suitsien tavoin pidättelevät heitä, tekevät heidät varovaisemmiksi ja valppaammiksi vastaisuudessa. Lisäksi ne parantavat heissä olevia synnin

---

22 Vrt. 2. Tim. 3:5.

23 Ks. 1. Moos. 3:16-19, 4. Moos. 12:14-15, 4. Moos. 20:11-12, 2. Sam. 12:13s.

24 Vrt. 1. Kor. 3:17.

25 Vrt. Ef. 4:30.

26 Vrt. Hepr. 10:29.

27 Vrt. Room. 2:5, Jaak. 5:3 (Vulgata).

jälkiä ja poistavat heistä huonon elämän kautta hankittuja paheellisia luontumuksia niille vastakkaisten hyveiden vaikutusten avulla. Eikä Jumalan kirkossa ole Herran taholta uhkaavan tuomion välttämiseksi koskaan pidetty mitään tietä turvallisempaa kuin sitä, että ihmiset vilpittömällä sielunmurheella ahkerasti harjoittavat näitä katumuksen tekoja.²⁸ Lisäksi kun hyvitystekoja tehdessämme kärsimme syntiemme tähden, meistä tulee Jeesuksen Kristuksen kaltaisia, joka itse kantoi hyvityksen meidän puolestamme²⁹ ja josta kaikki meidän kykymme on peräisin,³⁰ niin että meillä on sen kautta mitä varmin pantti siitä, että jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, me yhdessä myös kirkastumme.³¹

Eikä tämä hyvittäminen, jolla me maksamme syntiemme velkaa, ole sillä tavoin meidän, että se ei olisi Kristuksen kautta, sillä me, jotka itse ikäänkuin itsestämme käsin emme voi mitään,³² voimme kaikkea,³³ kun meitä vahvistaa hän, joka vaikuttaa kanssamme. Niinpä ihmisellä ei ole mitään, mistä hän voisi kerskata, vaan koko meidän kerskauksemme on Kristuksessa,³⁴ jossa me elämme,³⁵ jossa me tulemme ansiollisiksi ja jossa me hyvitämme tehden *parannuksen soveliaita hedelmiä*,³⁶ me jotka hänes-tä saamme voiman ja jotka hän kantaa uhrina Isälle ja jotka Isä hänen kauttaan ottaa vastaan. Siksi Herran pappien tulee, niin kuin heidän inspiraationsa ja viisautensa heitä neuvoo, määrätä sellaisia hyvitystekoja, jotka vastaavat sekä syntien luonnetta että ripittäytyvien mahdollisuuksia, jotteivat he itse, jos he sulkevat silmänsä synneiltä ja menettelevät liian lempeästi ripittäy-

---

28 Vrt. Matt. 3:2, 8, Matt. 4:14, Matt. 11:21.

29 Vrt. Room. 5:10, 1. Joh. 2:1-2.

30 Vrt. 2. Kor. 3:5.

31 Vrt. Room. 8:17.

32 Vrt. 2. Kor. 3:5.

33 Vrt. Fil. 4:13.

34 Vrt. 1. Kor. 1:31, 2. Kor. 10:17, Gal. 6:14.

35 Vrt. esim. Room. 6:11.

36 Luuk. 3:8.

tyjiä kohtaan määräten heille mitä raskaimmista synneistä aivan keveitä hyvitystekoja, tulisi osallisiksi vieraisiin synteihin. Pitäköt he aina silmiensä edessä sitä, että heidän määräämänsä hyvitysteko ei tähtäisi vain uudistuneen elämän turvaamiseen ja heikkouden lääkitsemiseen vaan myös menneiden syntien sovitukseen ja rankaisemiseen, sillä papeille uskotut avaimet on vanhojen Isien uskon ja opetuksen mukaan annettu heille ei vain päästämistä vaan myös sitomista varten.³⁷ Tämän takia Isät eivät kuitenkaan katsoneet parannuksen sakramentin olevan vihan tai rangaistusten tuomioistuin, mitä kukaan katolilainen ei ole koskaan ajatellut, eikä myöskään, että tällaiset meidän hyvitystekomme hämärtäisivät Herramme Jeesuksen Kristuksen ansion ja hyvityksen voimaa. Koska uusien oppien esittäjät eivät halua tätä ymmärtää, he opettavat, että uudistunut elämä itse on paras katumuksen muoto näin tehden tyhjäksi hyvittämisen koko voiman ja koko käytännön.

Luku 9. Hyvitysteoista

Synodi opettaa lisäksi Jumalan hyvyyden ja anteliaisuuden olevan niin suuren, että me voimme ei ainoastaan vapaaehtoisten oman syntimme sovitukseksi omaksuimme rangaistusten tai papin harkintansa mukaan määräämään ja rikoksemme laatua vastaavan hyvitysteon muodossa, vaan myös kantamalla kärsivällisesti Jumalan lähettämiä ajallisia vitsauksia (mikä on suurin rakkauden merkki) hyvittää Isän Jumalan edessä Jeesuksen Kristuksen kautta.

---

37 Vrt. Matt. 16:19, Matt. 18:18, Joh. 20:23.

OPPI VIIMEISEN VOITELUN SAKRAMENTISTA

Pyhä synodi on pitänyt aiheellisena liittää edelläesitettyyn parannuksen sakramenttia koskevaan oppiin sen mitä seuraavassa opetetaan viimeisen voitelun sakramentista, joka Isien opetuksen mukaan vie päätökseen ei ainoastaan katumuksen vaan myös koko kristillisen elämän (jonka tulee olla jatkuvaa katumuksen tekoa). Ensimmäiseksi synodi opettaa ja julistaa tämän sakramentin asettamisesta, että laupiaain Vapahtajamme halusi varustaa palvelijansa kaikiksi ajoiksi kaikin pelastuksen keinoin ja niin suojata heidät vihollisten kaikilta hyökkäysaseilta. Ja niinkuin hän muissa sakramenteissa valmisti kristityille mitä voimakkaimmat apuvälineet tätä elämää varten, jotta he voisivat säilyä sielultaan ja hengeltään ehjinä ja turvassa kaikilta vahingoilta, niin hän viimeisen voitelun sakramentissa rakensi mitä lujimman turvamuurin elämän päättymisen suojaksi. Sillä vaikka vastustajamme koko elämämme ajan etsii ja käyttää tilaisuuksia voidakseen niellä edes jollakin tavoin meidän sielumme,¹ niin ei ole mitään hetkeä, jolloin hän niin innokkaasti virittäisi kaikki viekkautensa ansat viedäkseen meidät täydelliseen tuhoon ja karkottaakseen mielistämme, jos mahdollista, jopa luottamuksen Jumalan laupeuteenkin, kuin on se hetki, jolloin hän näkee elämämme lopun lähestyvän.

Luku 1. Viimeisen voitelun sakramentin asettamisesta

Herramme Jeesus Kristus on asettanut tämän pyhän sairaiden voitelun todellisena ja varsinaisena uuden liiton sakramenttina. Markuksen evankeliumissa tähän asettamiseen viitataan ja Herran veljen apostoli Jaakobin kautta sitä suositellaan uskoville, ja se juhlallisesti julistetaan. *Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon tykön-*

1 Vrt. 1. Piet. 5:8.

*sä seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä. Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntejä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi.*² Nämä sanat kirkko on kuin kädestä käteen edelleen annettuna apostolisena traditiona vastaanottanut, näistä sanoista se on oppinut ja näistä lähtien se opettaa, mikä on tämän pelastavan sakramentin aines, muoto, varsinainen toimittaja ja vaikutus. Kirkko ymmärtää sakramentin aineena olevan piispan siunaaman öljyn; sillä voiteluhan mitä parhaiten ilmentää Pyhän Hengen armoa, jolla sairaan sielu näkymättömällä tavalla voidellaan. Sakramentin muotona ovat nämä sanat: *Tämän voitelun kautta* jne.

Luku 2. Tämän sakramentin vaikutuksesta

Tämän sakramentin sisäistä todellisuutta (res) ja vaikutusta ilmaistaan näillä sanoilla: *Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntejä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi.*³ Sakramentin sisäinen todellisuus on juuri tämä Pyhän Hengen armo, jonka voitelu pyyhkii pois rikokset, jos niitä vielä on sovittamatta, sekä myös poistaa synnin jäänteet, antaa sairaan sielulle huojennusta ja voimaa sekä herättää siinä suuren luottamuksen Jumalan laupeutta kohtaan. Tämän armon avulla sairas voimistuneena kantaa helpommin sairauden taakat ja vaivat, kykenee paremmin vastustamaan häntä ahdistelemaan paholaisen kavalial kiusauksia⁴ sekä saa toisinaan myös takaisin terveytensä, milloin se on hyödyksi hänen sielunsa pelastukselle.

---

2 Jaak. 5:14-15.

3 Jaak. 5:15.

4 Vrt. 1. Moos. 3:15.

Luku 3. Tämän sakramentin toimittajasta ja siitä ajankohdasta, jolloin se on annettava

Siihen kysymykseen, keiden tulee vastaanottaa tätä sakramenttia ja keiden sitä toimittaa, tuovat meille edellä lainatut Raamatun sanat selvän vastauksen. Niissä nimittäin osoitetaan, että tämän sakramentin varsinaisina toimittajina ovat seurakunnan vanhimmat, joilla tässä yhteydessä ei ymmärretä iältään vanhimpia tai kansan arvohenkilöitä vaan piispoja ja heidän säännönmukaisesti *vanhinten kätten päällepanemisen kautta*⁵ vihkimiään pappeja. Lisäksi julistetaan, että tämä voitelu on annettava sairaille ja erityisesti niille heistä, joiden sairaus on niin vakava, että he näyttävät olevan kuolemaisillaan, mistä syystä tätä voitелua nimitetäänkin elämästä lähtevien sakramentiksi. Jos sairas tämän voitелun saatuaan paranee, hän voi uudelleen vastaanottaa tämän sakramentin tuoman avun, kun hän jälleen samalla tavoin lähestyy kuoleman rajaa. Siksi ei pidä ollenkaan kuunnella niitä, jotka apostoli Jaakobin avoimesti ja selvästi antaman opetuksen vastaisesti opettavat, että tämä voitelu on vain inhimillistä keksintöä tai Isiltä peritty riitus ja ettei se ole Jumalan käsky eikä sisällä armon lupausta. He myös väittävät, että tämä voiteleminen on lakannut, koska parantumisten armo kuuluu alkukirkkoon, ja lisäksi sanovat, että Rooman kirkon tämän sakramentin jakamisessa noudattama riitus ja käytäntö on ristiriidassa apostoli Jaakobin opetuksen kanssa ja on siksi muutettava toisenlaiseksi, ja vielä lopuksi selittävät, etteivät uskovaiset tee syntiä halveksiesseen tätä viimeistä voitелua. Kaikkea tätä vastaan sotivat mitä ilmeisimmin tuon suuren apostolin selkeät sanat. Eikä Rooman kirkko, kaikkien muiden kirkkojen äiti ja opettaja, tämän voitелun jakamisessa (jos katsotaan sitä, minkä kautta tämän sakramentin varsinainen olemus toteutuu) noudata mitään muuta kuin mitä autuas Jaakob noudatettavaksi määrää. Eikä myöskään näin suu-

---

5 1. Tim. 4:14.

ren sakramentin halveksiminen voi olla sisältämättä valtavaa rikosta ja itseensä Pyhään Henkeen kohdistuvaa loukkausta.

Nämä ovat ne asiat, jotka tämä pyhä ekumeeninen synodi parannuksen ja viimeisen voitelun sakramenteista tunnustaa ja opettaa ja kaikille kristityille uskottavaksi ja pidettäväksi esittää. Seuraavassa esitettävät kaanonit synodi määrää muuttamattomina voimassa pidettäväksi, ja ne, jotka väittävät niiden vastaista, synodi pysyvästi tuomitsee ja yhteydestä erottaa.

PYHÄÄ PARANNUKSEN SAKRAMENTTIA KOSKEVAT KAANONIT

1. Jos joku sanoo, ettei parannus ole katolisessa kirkossa todellinen ja varsinainen sakramentti, jonka Herramme Jeesus Kristus on asettanut uskovien sovittamiseksi Jumalan kanssa joka kerran kun he kasteen jälkeen lankeavat synteihin: hän olkoon erotettu.

2. Jos joku sekoittaen sakramentit sanoo, että itse kaste on parannuksen sakramentti, ikäänkuin nämä kaksi eivät olisi erilliset sakramentit, ja ettei sen tähden ole oikein nimittää parannusta toiseksi pelastuslankuksi armon kadottamisen haaksirikon jälkeen: hän olkoon erotettu.

3. Jos joku sanoo, ettei Herramme ja Vapahtajamme sanoja: *Ottakaa Pyhä Henki. Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt*¹, ole ymmärrettävä päästämis- ja sitomisvaltaa parannuksen sakramentissa koskeviksi, niin kuin katolinen kirkko alusta alkaen on aina ymmärtänyt, ja joka väentää ne tämän sakramentin asettamisen vastaisesti koskemaan valtaa saarnata evankeliumia: hän olkoon erotettu.

4. Jos joku kieltäen sanoo, että syntien kokonaiseksi ja täydelliseksi anteeksisaamiseksi ei tarvita katujassa seuraavia kolmea

---

1 Joh. 20:22-23.

aktia, jotka muodostavat tavallaan sakramentin aineksen, nimitäin katumusta, synnintunnustusta ja hyvitystekoa, joita myös nimitetään parannuksen kolmeksi osaksi; tai jos joku sanoo parannuksessa olevan vain kaksi osaa, nimittäin omien syntien tiedostamisesta aiheutuneet omaatuntoa tärisyttävät kauhistukset ja evankeliumista tai synninpäästöstä lähtöisin oleva usko, jolla ihminen uskoo syntiensä olevan Kristuksen kautta anteeksi annetut: hän olkoon erotettu.

5. Jos joku sanoo, että se katumus, jonka valmistuksena on syntien esille ravistaminen ja yhteen kerääminen sekä niiden inhoaminen, ja jolla joku tarkastelee vuosiiaan sielunsa murheessa² punniten syntiensä raskautta, lukuisuutta ja rumuutta sekä iankaikkisen autuuden menettämistä ja ikuisen kadotuksen päälensä vetämistä, yhdessä tähän kaikkeen liittyvän parempaa elämää kohti suuntautuvan aikomuksen kanssa, ei ole oikea ja hyödyllinen murhe eikä se valmista ihmistä armoon vaan tekee hänestä ulkokullatun ja entistäkin suuremman syntisen; ja myös jos joku sanoo, että tällainen murhe on pakolla aikaansaatu eikä vapaa ja vapaaehtoinen: hän olkoon erotettu.

6. Jos joku kieltäen sanoo, etteivät sakramentaalisen synnintunnustuksen asettaminen ja välttämättömyys pelastukselle perustu jumalalliseen oikeuteen; tai jos joku sanoo, että syntien tunnustaminen salaisesti yksin papille, mitä tapaa katolinen kirkko on alusta alkaen noudattanut ja noudattaa, ei ole sen mukaista, mitä Kristus on asettanut ja käskenyttä, vaan on pelkkää inhimillistä keksintöä: hän olkoon erotettu.

7. Jos joku sanoo, ettei parannuksen sakramentissa syntien anteeksisaamiseksi ole jumalallisen oikeuden pohjalta välttämättöntä tunnustaa kaikkia kuolemansyntejä, jotka asianmukaisen ja huolellisen tutkimisen jälkeen muistuvat mieleen, myös kaikkia salaisia ja myös niitä, jotka on tehty yhdeksättä ja kymmenettä käskyä vastaan, eikä myöskään niitä olosuhteita, jotka voivat

---

2 Vrt. Jes. 38:15 (Vulgata).

muuttaa itse synnin laadun; vaan sanoo, että tällaisesta synnintunnustuksesta on hyötyä vain ripittäytyjän kasvattamiseksi ja lohduttamiseksi ja että muinoin sitä noudatettiin vain, jotta voitaisiin määrätä kanoninen hyvitysteko; tai jos joku sanoo, etteivät ne, jotka pyrkivät tunnustamaan jokaisen syntinsä, halua jättää mitään Jumalan laupeuden varaan; tai vihdoinkin jos joku sanoo, ettei ole luvallista tunnustaa lieviä syntejä: hän olkoon erotettu.

8. Jos joku sanoo, että kaikkien syntien tunnustaminen, mitä käytäntöä kirkko pitää voimassa, on mahdotonta ja että se on inhimillinen traditio, joka hurskaiden pitää hävittää; tai jos joku sanoo, ettei suuren Lateraanikonsiilin konstituution määräämä ja kaikkia kumpaankin sukupuoleen kuuluvia kristittyjä koskeva käytäntö tunnustaa syntinsä kerran vuodessa, ole velvoittava ja sanoo, että kristittyjä sen vuoksi on kehoitettava olemaan ripittäytymättä paaston aikana: hän olkoon erotettu.

9. Jos joku sanoo, ettei papin antama sakramentaalinen synninpäästö ole luonteeltaan tuomarin ratkaisu vaan pelkkä palvelustehtävä, jossa ripittäytyjälle julistetaan ja selitetään hänen syntiensä olevan anteeksiannettu, jos hän vain itse uskoo tulleensa niistä päästetyksi ja näin riippumatta siitä, onko pappi antanut synninpäästön vakavissaan vai leikillään; tai jos joku sanoo, että pappi voi antaa ripittäytyjälle synninpäästön ilman synnintunnustustakin: hän olkoon erotettu.

10. Jos joku sanoo, ettei kuolemansynnin tilassa olevilla papeilla ole valtaa sitoa ja päästää; tai jos joku sanoo, etteivät papit yksin ole synninpäästön antajia, vaan että kaikille kristityille on sanottu: *Kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa*³ ja *Joiden synnit te anteeksiannatte, niille ne ovat anteeksiannettu; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt*,⁴ ja sanoo, että näiden sanojen voimalla kuka tahansa voi päästää synneistä: jul-

---

3 Matt. 18:18.

4 Joh. 20:23.

kisista synneistä ojennuksen muodossa, jos ojennettu siihen taipuu, ja salaisista vapaaehtoisen synnintunnustuksen muodossa: hän olkoon erotettu.

11. Jos joku sanoo, että piispoilla on oikeus varata itselleen avainvalta joidenkin rikoslajien suhteen ainoastaan mitä tulee asian ulkonaiseen hoitamiseen ja siksi sanoo, että tapausten varaaminen ei estä sitä, että pappi voi todella antaa synninpäästönjoillekin varaamisen kohteena oleville henkilöille: hän olkoon erotettu.

12. Jos joku sanoo, että yhdessä synnin syyllisyyden anteeksi-antamisen kanssa Jumala aina antaa samalla anteeksi myös kaiken rangaistuksen ja etteivät ripittäytyvien hyvitysteot ole muuta kuin usko siihen, että Kristus on hyvittänyt heidän puolestaan: hän olkoon erotettu.

13. Jos joku sanoo, että synteihin liittyvien ajallisten rangaistusten kohdalla ihmiset eivät voi tuoda Jumalalle Kristuksen ansioiden kautta hyvitystä kantamalla kärsivällisesti niitä rangaistuksia, jotka Jumala lähettää, tai joita pappi heille määrää, ja sanoo, ettei tätä hyvitystä voida kantaa myöskään sellaisten vapaaehtoisesti omaksuttujen rangaistusten kuten paastojen, rukousten, almujen ja muiden hurskaiden tekojen muodossa, ja siksi sanoo, että paras katumustyö on ainoastaan uusi elämä: hän olkoon erotettu.

14. Jos joku sanoo, etteivät ne hyvitysteot, joilla ripittäytyjät Jeesuksen Kristuksen kautta lunastavat syntejään, ole Jumalalle osoitettua kulttia, vaan ihmisten perinnäistapoja ja vain hämärtävät sekä oppia armosta että oikeaa Jumalalle osoitettua kulttia ja Kristuksen kuoleman hyvää tekoa: hän olkoon erotettu.

15. Jos joku sanoo, että kirkon avainvalta on annettu ainoastaan päästämiseksi mutta ei sitomiseksi, ja että siksi papit ripittäytyjille rangaistuksia määrätessään toimivat avainvallan tar koitusta ja Kristuksen asetusta vastaan; tai jos joku sanoo olevan pelkkää keksintöä sen, että iankaikkisen rangaistuksen tultua avainten vallalla poistetuksi ajallisen rangaistuksen velka useimmiten jäisi maksettavaksi: hän olkoon erotettu.

VIIMEISEN VOITELUN SAKRAMENTTIA KOSKEVAT KAANONIT

1. Jos joku sanoo, ettei viimeinen voitelu ole Herramme Jeesuksen Kristuksen asettama¹ ja autuaan apostoli Jaakobin julkaisema² todellinen ja varsinainen sakramentti, vaan että se on pelkästään Isiltä peritty riitus tai inhimillinen keksintö: hän olkoon erotettu.

2. Jos joku sanoo, ettei pyhä sairaiden voitelu tuo armoa eikä syntien anteeksiantoa eikä tuo sairaalle huojennusta, vaan että se menneisyyteen kuuluvana on jo lakannut, aivan kuin se ei olisi sikaan ollut muuta kuin silloisten parantumisten armo: hän olkoon erotettu.

3. Jos joku sanoo, että pyhän Rooman kirkon noudattama viimeisen voitelun riitus ja käytäntö on ristiriidassa autuaan apostoli Jaakobin opetuksen kanssa ja siksi se on muutettava, ja sanoo, että kristityt voivat ilman syntiä sitä halveksia: hän olkoon erotettu.

4. Jos joku sanoo, etteivät ne seurakunnan vanhimmat, jotka autuaan Jaakobin kehotuksen mukaan on kutsuttava sairaan luo häntä voitelemaan, ole piispojen vihkimiä pappeja vaan min-kä tahansa yhteisön iältään vanhimpia jäseniä, ja sanoo, että sen tähden viimeisen voitelun varsinaisia toimittajia eivät ole yksin-omaan papit: hän olkoon erotettu.

---

1 Ks. Mark. 6:13.

2 Ks. Jaak. 5:14-15.

SAMASSA XIV:SSA (4.) ISTUNNOSSA (25.11.1551) JULKAISTU REFORMIDEKREETTI

Johdanto (*Piispan velvollisuudesta nuhdella kunniattomasti eläviä sielunhoitajia*)

Koska piispojen tehtävänä on nimenomaan ojentaa alaisiaan näiden kaikista paheista, heidän tulee erityisesti pitää huolta siitä, että kleeuksen jäsenet ja erityisesti sielunhoitotehtäviin asetetut elävät moitteettomasti eivätkä voi piispojen tietien viettää kunniantonta elämää, sillä jos piispat sallivat heidän jatkaa paheellista ja turmeltunutta elämäänsä, kuinka piispat voivat silloin ojentaa maallikkoja heidän paheistaan, kun nämä voivat yhdellä sanalla tukkia piispojen suun huomauttamalla, että piispat itse sallivat kleeuksensa jäsenten olla vielä pahempia. Ja miten voivat papit vapaasti ojentaa maallikoita, kun nämä sanovat hiljaa itseksensä, että papit hyväksyvät omalla kohdallaan ne samat viat, joista he muita ojentavat. Siksi piispat kehottakoot kleeuksensa kaikenasteisia jäseniä olemaan heille uskotulle Jumalan kansalle esikuvina elämäntavoissa, puheissa ja tiedossa, muistaen mitä on kirjoitettu: *Olkaat pyhät, sillä minä olen pyhä*¹ ja Apostolin kehotusta seuraten älkööt missään kohdassa antako aiheita pahennukseen, ettei heidän virkaansa moitittaisi vaan kaikessa osoittautukoot Jumalan palvelijoiksi,² ettei tämä Profeetan sana toteutuisi heissä: Jumalan papit saastuttavat pyhän ja tekevät väkivaltaa laille.³ Jotta piispat vapaammin voisivat tätä kaikkea toteuttaa eikä heillä olisi mitään veruketta esteenä, tämä pyhä ekumeeninen ja yleinen Trenton kirkolliskokous puheenjohtajinaan sama Apostolisen Istuimen legaatti ja samat nuntitukset, on katsonut aiheelliseksi säätää seuraavat kaanonit.

Ensimmäinen kaanon (*Kiellosta vastaanottaa pyhiä vihkimyksiä*)

Koska alaiselle on sekä kunniallisempaa että turvallisempaa palvella alemmanasteisessa palvelustehtävässä, mutta samalla pysyen kuuliai-

1 3. Moos. 11:44.

2 2. Kor. 6:3.

3 Vrt. Sef. 3:4 ja Hes. 22:26.

sena esimiehilleen, kuin koituen esimiehilleen pahennukseksi pyrkiä korkeammanasteisiin arvoasemiin, niin siksi se, jolta hänen esimiehensä on kieltänyt pyhien vihkimysten vastaanottamisen, millä perusteella tahansa, oli pa perusteena vaikka salaiseksi jäänyt rikos tai vaikkapa kieltolisi annettu ilman juridista prosessia, samoin myös se, joka on pidätetty toimittamasta vihkimystensä mukaisia toimituksia, tai jolta on pidätetty hänen vihkiarvonsa tai kirkolliset arvoasemansa, ei voi pätevästi nojautua mihinkään oman esimiehensä vastaisesti myönnettyyn lupaan tulla vihityksi, eikä myöskään voi saada takaisin aikaisempaa vihkiarvoaan, arvoasemaansa tai saamiaan kunnianosoituksia.

Toinen kaanon (*Piispa ei saa vihkiä toisen piispan alaisia henkilöitä*)

On muutamia ei-kristillisillä alueilla toimivien kirkkojen piispoja, joilla ei ole omaa klerusta eikä omaa kristikansaakaan, jotka kuljeksivat ympäriinsä vailla pysyvää piispanistuinta ja jotka eivät etsi sitä, mikä on Jeesuksen Kristuksen, vaan koettavat saada itselleen lampaita toisten paimenten laumasta näiden siitä tietämättä. Todetessaan, että tämä pyhä synodi on kieltänyt heitä toimittamasta piispaallisia palveluksia toisten piispojen hiippakunnissa, paitsi milloin ne tapahtuvat paikallisen kirkollisen Esivallan nimenomaisella luvalla ja kohdistuvat vain tämän Esivallan alaisiin henkilöihin, nämä piispat mainittua lakia halveksien ja kiertäen uskaltavat valita jonkin mihinkään hiippakuntaan kuulumattoman paikan jonkinlaiseksi piispanistuimekseen ja ottavat kleruksen jäseniksi ja jopa kohottavat pyhän pappeuden vihkiarvoon keitä tahansa heidän luokseen tulevia, vaikka näillä ei olisi omien piispojensa tai esimiehtensä antamaa lupakirjaa. Tämän takia usein tapahtuu, että luonteeltaan ja tiedoiltaan vähemmän sopivat henkilöt, jotka heidän oma piispansa on kyvyttöminä ja arvottomina torjunut, vihkimyksen saatuaan eivät sitten kykenekään oikein toimittamaan pyhää liturgiaa ja jakamaan sakramentteja. Kukaan tällainen piispa, joita nimitetään titulaaripiispoiksi, vaikka hän asettuisi pysyvästi tai väliaikaisesti johonkin paikkaan, joka ei kuulu mihinkään hiippakuntaan, oli pa sitten kyseessä erivapautettu paikka tai jokin minkä tahansa sääntökunnan luostari, ei voi, vaikka hänellä olisi minkälainen joksikin määrääjäksi myönnetty privilegio tahansa, joka antaa hänelle oikeuden kohottaa vihkiarvoon kenet tahan-

sa hänen luokseen tulevan, myös toisen piispan alaisen henkilön, ilman asianomaisen henkilön oman esimiehen nimenomaista suostumusta tai vihkimykseen lähettämiskirjelmää, edes pysyvän huonekuntayhteyden verukkeella antaa tällaiselle henkilölle ylempiä ja pyhiä tai alempia vihkimyksiä tai ensimmäistä tonsuuraa. Jos piispa rikkoo tätä määräystä vastaan, hän olkoon jo lain nojalla pidätetty piispallisista toimituksista vuoden ajaksi, ja vihitty olkoon pidätetty saamaansa vihkiarvoon kuuluvista toimituksista niin kauan kuin hänen esimiehensä hyväksi näkee.

Kolmas kaanon (*Pidättäminen vihkiarvoon liittyvien toimitusten suorittamisesta*)

Piispa voi pidättää ketkä tahansa klooruksensa jäsenistä ja erityisesti pyhiin vihkiarvoihin korotetut heidän saamiinsa vihkimyksiin liittyvistä toimituksista niin pitkäksi aikaa kuin hyväksi näkee ja kieltää heiltä osallistumisen alttaripalvelusten ja muiden vihkitehtävien suorittamiseen, jos he ilman hänen edeltävää tutkimustaan ja lupakirjaansa ovat saaneet millaiselta auktoriteetilta tahansa mainitun vihkimyksen ja vaikka vihkiä olisikin heidät kelvollisiksi hyväksynyt, jos kuitenkin heidän oma piispansa on havainnut heidät vähemmän sopiviksi toimittamaan liturgiaa ja jakamaan sakramentteja.

Neljäs kaanon (*Piispan tarkastus- ja kurinpitovallasta myös erivapautettujen kohdalla*)

Kaikkien kirkkojen prelaattien tulee huolellisesti pyrkiä ojentamaan alaistensa kurittomuuksia, eikä tämän pyhän synodin määräysten mukaisesti kukaan klooruksen jäsen voi edes minkään privilegion nojalla olla suojassa heidän tuomiovallaltaan, jonka nojalla he voivat, jos he itse asuvat virkapaikassaan, tehdä tarkastuskäyntejä, rangaista ja ojentaa kanonisten määräysten mukaisesti kaikkia hiippakuntaklooruksen jäseniä, myös niitä eri tavoin vapautettuja, jotka muutoin kyllä olisivat heidän tuomiovaltansa alaisia, näiden kurittomuuksista, rikkomuksista ja rikoksista, ja prelaateilla joka kerran kun tarve vaatii ja tällöin tässä asiassa Apostolisen Istuimen valtuuttamina on valta myös virallisen tarkastuskäynnin ulkopuolella ojentaa ja rangaista. Eivätäkään tässä asiassa mitkään erivapautukset, julistukset, tapasäännökset, päätökset, valat tai

sopimukset (jotka velvoittavat vain niiden tekijöitä) voi mitenkään olla turvaksi kleeuksen jäsenille ja heidän omaa erivapautustaan ajatellen suojata myöskään heidän omaisiaan, kappelipappeaan, huonekuntalaisiaan ja prokuraattoreitaan.

Viides kaanon (*Suojelutuomareista*)

Lisäksi on muutamia, jotka sillä verukkeella, että heille tehdään heidän omaisuuttaan, asioidensa hoitamista ja oikeuksiaan vahingoittavia hankaluuksia ja vääryyksiä, hankkivat suojelukirjelmien avulla itselleen erityistuomareita, jotka suojelevat ja puolustavat heitä näiltä hankaluuksilta ja vääryyksiltä, turvaavat ja säilyttävät heidän omaisuuttaan, asioitaan ja oikeuksiaan, eivätkä salli, että heitä näissä asioissa vahingoitetaan. Kuitenkin tapahtuu, että he usein väärinkäyttävät tällaisia kirjelmiä niiden antajien tarkoitusten vastaisesti. Siksi kukaan tällainen henkilö, olipa hänen arvonsa tai asemansa mikä tahansa tai vaikka kyseessä olisi kapitulituli, ei voi vetoamalla suojelukirjelmään siihen sisältyvine ehtoineen ja määräyksineen ja tuomareiden nimittämisineen, olipa tällainen kirjelmä myönnetty millä perusteella tai missä tarkoituksessa tahansa, pitää itseään vapautettuna siitä, että hänet rikos- ja seka-asioissa voidaan haastaa olemaan läsnä ja häntä syyttää hänen piispansa tai muun paikallisen kirkollisen Esivallan edessä, ja hänen asiaansa tutkia ja käsitellä ja vieläpä, jos asia koskee joitakin hänelle myönnettyjä oikeuksia, hänet voidaan haastaa tulemaan vapaasti normaalin tuomarin eteen. Jos tällainen henkilö on siviiliasiansa kantajana, hänellä ei ole oikeutta vetää ketään suojelutuomarinsa eteen tuomittavaksi. Jos hän puolestaan on vastaa-jana ja kantaja katsoo hänen valitsemansa suojelutuomarin epäilyksen alaiseksi tai jos itse suojelutuomarin ja tavallisen tuomarin välillä syntyy kiistaa tuomiovallasta, asian käsittely on keskeytettävä siksi kunnes lain edellyttämällä tavalla valitut erotuomarit ovat ratkaisseet kysymyksen epäluulon alaisuudesta ja asianomaisten tuomiovallasta. Tällaisen henkilön huonekuntaan kuuluvista, joilla on usein tapana turvautua tällaisiin suojelukirjelmiin, vain kahdella on oikeus turvautua niihin, mutta vain siinä tapauksessa, että he saavat elatuksensa mainitun henkilön varoista. Kukaan ei voi nauttia mainitunlaisten kirjelmien tuomaa hyötyä kauemmin kuin viisi vuotta. Myöskään ei kenelläkään tällaisella suojelutuomarilla ole lupa perustaa tuomioistuinta. Palkollisia tai säällittä-

vässä asemassa olevia koskevista oikeusjutuista tämän pyhän synodin tätä asiaa koskeva aikaisempi dekreetti⁴ pysyy voimassa. Tässä säädetävä kaanon ei koske yliopistoja, opettajien tai opiskelijoiden kollegioita, sääntökuntalaisten taloja eikä hospitaaleja, jotka todella toimivat sellaisina, eikä myöskään yliopistojen, kollegioiden, sääntökuntatalojen ja mainitunlaisten hospitaalien henkilökuntia, sillä ne ovat kokonaan vapautetut ja niitä on sellaisina pidettävä.

Kuudes kaanon (*Kleeruksen jäsenten pukeutumisesta ja elämäntavoista*)

Vaikka kaapu ei teekään munkkia, kleeruksen jäsenten kuuluu kantaa aina säätyään vastaavaa asua, jotta ulkoisen pukeutumisen arvokkuus ilmentäisi käyttäytymisen sisäistä kunniallisuutta. Kuitenkin nykyisin monien kohdalla tapojen holtittomuus ja uskonnon halveksunta on kasvanut niin suureksi, että he väheksyen omaa arvokkuuttaan ja hengellisen säädyn kunniaa käyttävät julkisestikin maallikoiden asua ja näin ovat toisella jalalla jumalallisissa ja toisella jalalla lihallisissa. Siksi kaikki kirkolliset henkilöt (myös sääntökuntalaisina tai muuten piispojen tuomiovallasta vapautetut), kaikki pyhiä vihkimyksiä, arvo- tai muita asemaa, kirkollisia virkoja tai virkatulolähteitä saaneet, jos he sen jälkeen kun ovat piispaltaan julkisen määräyksen kautta saaneet kehotuksen, eivät kuitenkaan piispan säädöksen ja määräyksen mukaan kannan vihkimystään ja arvoaan vastaavaa hengellisen säädyn asua, voidaan ja heidät tulee siihen pakottaa pidättämällä heidät heidän vihkivirastaan ja tehtävästään ja virkatulolähteestään sekä näiden virkatulolähteiden hedelmistä, tuotoista ja tuloista, ja jos he kerran ojnenuksen saatuaan uudelleen rikkovat tässä asiassa, heiltä voidaan riistää heidän virkansa ja virkatulolähteensä synodin näin halutessa uudistaa ja laajentaa paavi Clemens V:n* Viennen konsiilissa julkaiseman konstituution *Quoniam*.

Seitsemäs kaanon (*Tahallisen murhan tehneestä kleeruksen jäsenestä*)

Myös säädetään, että se joka suunnitellen ja kavalasti on murhannut lähimmäisensä, on karkotettava alttarilta.⁵ Se taas joka tahtoen on teh-

4 7. istunto (3.3.1547), toinen reformidekreetti, 14.

5 Vrt. 2. Moos. 21:14.

* Vuoden 1984 laitoksessa virheellisesti Clemens IV.

nyt tapon, ei voi koskaan saada pyhiä vihkimyksiä, ei silloinkaan kun tekoa ei ole oikeudellisesti toteennäytetty eikä se muutenkaan ole tullut yleiseen tietoon, vaan on jäänyt salaiseksi, eikä tällaiselle henkilölle saa antaa kirkollisia virkatulolähteitä, ei sellaisiakaan, joihin ei sisälly sielunhoitovelvollisuutta, vaan hän jääköön ainaisesti vaille vihkimyksiä, kirkollista virkaa ja virkatulolähdettä. Jos taas kerrotaan, että tappo ei ole ollut tarkoituksellinen, vaan on tapahtunut vahingossa tai itsepuolustukseksi hengen hädässä, jolloin lain mukaan tarvitaan erivapaus, jotta asianomainen voi tulla vihityksi ja palvella alttarilla sekä saada minkäänlaisia virkatulolähteitä ja arvoa, niin asia on annettava paikallisen kirkollisen Esivallan, tai jos siihen on syytä, metropoliitan tai lähimman piispan ratkaistavaksi, joka vasta tutkittuaan asian ja tarkistettuaan sekä pyynnön että kertomuksen, mutta ei muuten, voi antaa tarvittavan erivapauden.

Kahdeksas kaanon (*Piispa ei voi rangaista niitä, jotka eivät ole hänen alaisiaan*)

On myös paimenia, jotka pyrkivät johtamaan vieraita lampaita, ja heidän joukossaan sellaisia oikeita paimenia, joilla on oma lauma, mutta jotka välistä kääntyvät siinä määrin vieraiden lampaiden puoleen, että laiminlyövät omiaan. Niinpä kukaan, vaikka hän olisi arvoltaan piispa ja vaikka hänellä olisi privilegio harjoittaa tuomiovaltaa toisten alaisia kohtaan, ei voi koskaan ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin sellaisia kleruksen jäseniä vastaan, jotka eivät ole hänen alaisiaan, ei varsinkaan pyhiä vihkimyksiä saaneita vastaan, olivatpa he syyllistyneet miten kauheisiin rikoksiin tahansa, ilman mainittujen kleruksen jäsenten oman piispan suostumusta, jos tämä asuu virkapaikkakunnallaan tai sillä henkilöltä saatua suostumusta, jolle piispa on nämä asiat uskonut. Jos toisin on menetelty, oikeudellinen käsittely ja kaikki sen seuraamukset ovat kaikkea lain voimaa vailla.

Yhdeksäs kaanon (*Hiippakuntien välisistä rajoista ja kiellosta yhdistää eri hiippakuntiin kuuluvia virkatulolähteitä*)

Koskapa mitä parhaimmin perustein hiippakunnat ja seurakunnat on selvästi erotettu toisistaan, ja jokaiselle laumalle osoitettu sen omat pai-

menet ja alemman asteisille kirkoille niitä hoitavat papit, jotka kukin huolehtivat omista lampaistaan, niin ettei kirkollisessa järjestyksessä synny sekaannusta ja ettei yksi ja sama kirkko jollakin tavoin kuuluisi kahteen hiippakuntaan, mistä sen alaisille koituu vain suurta haittaa, määrätään, ettei yhden hiippakunnan minkäänlaisia virkatulolähteitä, olivatpa ne sitten seurakuntakirkkoja, pysyviä vikariaatteja, yksinkertaisia virkatulolähteitä, palkkatiloja tai palkkatilaoisuuksia, saa yhdistää pysyvästi toisen hiippakunnan virkatulolähteeseen, luostariin tai kollogeon tai rukouspaikkaan, ei edes sillä perusteella, että jumalanpalveluselämä lisääntyisi tai virkatulolähteestä hyötyvien lukumäärä kasvaisi tai millään muullakaan perusteella. Tällä määräyksellä tämä Pyhä synodi selvittää aikaisempaa tämäntapaista yhdistämisiä koskevaa dekreettiään.⁶

Kymmenes kaanon (*Sääntökunnille osoitetuista virkatulolähteistä*)

Kun sellaiset sääntökunnille osoitetut virkatulolähteet, joilla turvataan joidenkin lupaukset antaneiden sääntökuntalaisten toimeentulo, tulevat kuoleman, luopumisen tai muun syyn kautta vapaiksi, ne annettakoon vain joillekin saman sääntökunnan jäsenille tai sellaisille, jotka ovat kokonaan velvoitetut astumaan mainittuun sääntökuntaan ja antamaan siinä luostarilupaukset, eikä muille, etteivät he joutuisi pukemaan päälle kahdenlaisista langoista, villaisista ja pellavaisista sekaisin kudottua vaatetta.⁷

Yhdestoista kaanon (*Sääntökunnasta toiseen siirtyneistä*)

Koska sellaiset sääntökuntalaiset, jotka ovat siirtyneet yhdestä sääntökunnasta toiseen, usein saavat helposti esimiehiltään luvan pysyä luostarin ulkopuolella, josta saattaa olla seurauksena kiertolaisuus ja sääntökuntaelämästä luopuminen, säädetään, ettei kukaan minkään sääntökunnan prelaatti tai esimies minkään luvan voimalla voi hyväksyä kaavun saamiseen ja luostarilupausten antamiseen ketään, jollei tuuli pisy jatkuvasti uuden sääntökuntansa esimiesten alaisuudessa ja

---

6 7. istunto (3.3.1547), toinen reformidekreetti, 6.

7 Vrt. 5. Moos. 22:11.

asu pysyvästi luostarissa. Ja tällainen sääntökunnasta toiseen siirtynyt, vaikka hän olisi sääntökuntakaniikki, olkoon kokonaan kykenemätön vastaanottamaan mitään hiippakunnallista virkatulolähdettä, ei edes seurakuntaa.

Kahdestoista kaanon (*Patronaattioikeuden myöntämisestä*)

Kukaan, olipa hän kirkolliselta tai maalliselta arvoltaan miten korkea tahansa, ei voi eikä hänen tule saada patronaattioikeutta, paitsi siinä tapauksessa, että hän on perustanut uuden virkatulolähteen tai rakentanut kappelin tai riittävästi varustanut jo perustetun mutta riittämättömillä tuloilla varustetun virkatulolähteen omilla tai sukunsa varoilla. Perustamisen tai varustamisen vahvistaminen kuuluu yksin piispalle, ei kenellekään häntä alemmalle.

Kolmastoista kaanon (*Patronaattioikeudesta ja virkatulolähteeseen esittämisestä*)

Sen jolla on patronaattioikeus, ei ole lupa minkään privilegion verukkeella missään muodossa esittää patronaattioikeutensa alaiseen virkatulolähteeseen jotakin henkilöä kenellekään muulle kuin sille paikalliselle piispalle, jolle viran täyttäminen privilegion lakatessa palautuisi. Muulla tavoin tehty esittäminen ja sitä mahdollisesti seurannut virkaan asettaminen ovat mitättömät ja on pidettävä sellaisina.